

SMOLNÍCKE

noviny

Autor fotografie: Tomáš Sentandráš

BEZPLATNÉ

2024

www.smolnik.sk

Ročník XXI/Číslo 1

Autor fotografie: Stano Šiliga

Obsah

Úvodné slovo starostu	2
SMOLNÍCKE LETO	3
Tajch Tag	3
Smolnícky MTB maratón	4
O starej tabakovej továrni.....	6
Festival 66 hodín	7
Deň plný prekvapení	8
SMOLNÍCKA JESEŇ	9
Olympiáda SZZP	10
Katarínska odpustová slávnosť	10
Banický deň.....	11
Deň úcty k starším.....	13
Horský beh Smolník	14
SMOLNÍCKA ZIMA	16
Stretnutie so Svätým Mikulášom	17
Vianočná besiedka a trhy.....	17
Občianske združenia a organizácie pôsobiace v našej obci	18
Lesy Smolník, s.r.o.....	18
FK OL Baník Smolník.....	20
Občianske združenie GeoTour	22
Kalendár podujatí a akcií na rok 2024.....	24
Práce v obci	25
Na záver	27

Autor fotografie: Stano Šiliga

Úvodné slovo starostu

Vážení občania, milí čitatelia,

chcel by som Vás privítať na stránkach nového čísla Smolníckych novín. Asi ste si na prvý pohľad všimli, že tohtoročný prvý ročník novín je oblečený v novom kabáte. Priznávam, že dnešný rýchly a konzumný svet je na mňa niekedy až príliš a obzvlášť svetom sociálnych sietí sa nechcem nechať pohltiť. Čítal som oficiálne štatistiky užívateľov sociálnych sietí, ktoré tvrdia, že v roku 2023 používalo sociálne siete takmer 5 miliárd ľudí, teda až 60% populácie. A priemerný čas, ktorý denne na sociálnych sieťach trávime je 2,5 hodiny denne. Aj keď viem, že sa ich používaniu nedá úplne vyhnúť, prial by som si, aby ich používatelia aspoň viac rozmyšľali a overovali si fakty, než bezmyšlienkovite zdieľali kvantá informácií a priznajme si často čím kontroverznejšie, negatívnejšie a bulvárnejšie informácie, tým väčšiu pozornosť táto informácia má. Zastávam názor a zamyslíte sa aj vy, nad tým, že účelové a negatívne komentovanie na sieťach nikdy žiadne reálne a konštruktívne riešenie problému neprinieslo. A tak sa asi budem opakovať, ale každého, kto chce problémy reálne riešiť a nielen vytvárať, som ochotný počúvať a spoločne hľadať riešenie. Aj preto sme pre Vás spolu s dobrovoľníkmi vytvorili toto číslo novín, pri ktorom môžete virtuálny svet nechať ďaleko za sebou, v klude si sadnúť a prečítať si „po starom“ o dianí v našej obci. Číslo sme sa snažili napísať pozitívne, zároveň ale objektívne a so záujmom, pretože do každej činnosti v obci, do každej akcie, investujeme naozaj veľa energie, pracovného aj voľného času a chceli by sme, aby ste si noviny s chuťou prečítali a nechali sa vtiahnuť do ich atmosféry. Z môjho uhla pohľadu máme za sebou celkom úspešný, aj keď dosť náročný rok. Okrem

Autor fotografie: Kristýna Fusiaková

toho, že sa zmenilo takmer celé zastupiteľstvo obce, teda nastúpili do funkcie noví poslanci, tak bol zvolený aj nový riaditeľ školy a navyše prebehli aj predčasné voľby do národnej rady. Myslím, že sme sa s tým ako obec vyrovnali nakoniec dobre a v dôležitých chvíľach sme ťahali za jeden koniec povrazu. Bol by som rád, keby sa nám aj v ďalšom roku, vlastne v ďalších rokoch darilo riešiť všetky problémy spoločne ako doteraz.

Váš starosta obce Radoslav Dlugoš

Pripravujeme

Fašiangová zabíjačka 27.1.2024

Ples 10.2.2024

Deň matiek 12.5.2024

Tajch Tag 29.6.2024

MTB maratón 13.7.2024

Rozlúčka s letom 24.8.2024

Banický deň 14.9.2024

Mesiac úcty k starším 18.10.2024

Mikuláš a Vianočné trhy 7.12.2024

A veľa ďalších podujatí a akcií ...

SMOLNÍCKE leto

Jedno z najobľúbenejších ročných období sa v Smolníku nieslo v skutočne rozmanitom duchu. Okrem kultúrnych a športových podujatí ako sú Tajch Tag, MTB maratón, Horský beh Smolník, a Deň plný prekvapení, ktoré už majú v našej obci zakorenenú tradíciu, sme mohli zažiť aj prvý ročník Festivalu 66 hodín. Tiež to ale nebolo leto len o zábave, dovolenkách a oddychu. Hneď na začiatku leta sme volili nového riaditeľa školy, ktorým sa stala pani Mgr. Slávka Mrázová, ktorá tak zároveň bohužiaľ musela opustiť obecné poslanecké kreslo. Poslaneckého mandátu sa ujala nová politická tvár pani Lenka Čermáková, ktorá sa aktívne angažuje v Smolníckych občianskych novinách, ale aj v skupine Skrášlime spoločne Smolník, takže aj keď v podobnej funkcii zatiaľ nevystupovala, rozhodne nie je žiadnym nováčikom obce. V nových pracovných príležitostiach prajeme obom veľa úspechov a tešíme sa na vzájomnú spoluprácu.

Torzo zhorenej budovy bývalého Bufetu na Smolníckom Tajchu po požiari 2. mája nasvedčovalo, že prichádzajúca sezóna už nebude ako po iné roky. Množstvo turistov sa tu vedelo osviežiť. Na základe dobrých medziľudských vzťahov sa pánu starostovi Radoslavovi Dlugošovi podarilo získať do prenájmu od KSK kontajnerový bufet, ktorý počas leta prevádzkovalo OZ FK OL Baník Smolník. Pán župan Rastislav Trnka a pani riaditeľka Regiónu turizmu pani Lenka Vargová Jurková ho spolu s ďalšími hosťami, neopomenúc pána primátora Dušana Tomaška, pána starostu z Krásnej Hôrky Štefana Kúhna, pána starostu z Margecia Igora Petrika a iných vzácnych hostí, oficiálne uviedli do prevádzky. Preto sa im chceme ešte raz poďakovať a sme radi, že vďaka kontajnerovému bufetu mohli byť všetky tradičné akcie na Smolníckom Tajchu aj v tejto sezóne zorganizované.

Tajch Tag 1.7.2023 13. ročník súťaže vo varení guláša

Autor fotografií Tajch Tagu je K. Fusiková

Nedokážeme si už ani predstaviť, ako lepšie začať leto, než týmto podujatím, a že tento rok bolo z nášho pohľadu obzvlášť vydarený. Skvelá atmosféra, úžasné vône a ešte lepšie chute, spolu s kultúrnym programom, sprievodnými atrakciami a pekným počasím počas celého podujatia, priniesli spokojnosť organizátorom a veríme že aj návštevníkom podujatia. Súťaže sa zúčastnilo 15 družstiev a okrem tradičných

gulášov, sme mohli ochutnať napríklad aj vegetariánsky a držkový, ktorý sa do poslednej lyžičky predal a celý výťažok, teda 433,- €, venovali gulášmajstri z Pače na zbierku na obnovenie požiarom zničeného bufetu.

Chuťové poháriky poroty boli neoblmné a na prvých troch miestach sa umiestnili bežnejšie ale nemenej chutné varianty receptov. Veľmi nás teší, že prvé dve miesta získali dievčatá z reštaurácie Alžbetin dom a popri bežných pochvalách od každodenných stravníkov, tak získali aj nezaujaté a hodnotné ocenenie za svoju prácu, ktorú evidentne robia s láskou. Na tejto akcii sme ako každý rok úzko spolupracovali s obcou Úhorná. Trinásty ročník s bravúrou uvádzali práve starosta Úhornej Roman König v spolupráci s pracovníčkou našej obce Martinou Pánisovou

Bellovou, Akciu sprevádzali skvelí účinkujúci ako sú speváčky a deti z Úhornej, Motýľovci, Bučina z Pače, Kamélie z Gelnice, Sárka a Betka Strakové. Dospelí návštevníci si mohli zahrať beach volejbal a pre deti bol nachystaný bohatý sprievodný program v podobe rôznych aktivít so Slávkou Mankovou a Dankou Nalevankovou, jazdy na koňoch z Gelnice alebo zábava na skákacom hrade, zapožičaného z obce Smolnícká Huta. Tešíme sa na nasledujúci ročník.

Smolnícky MTB maratón 8.7.2023

9. ročník súťaže v horskej cyklistike

MTB maratón je tak trochu našou srdcovou záležitosťou. Z ničoho, sme my smolníčania dokázali vybudovať pretek, ktorý je pomerne vyhľadávaný medzi amatérskymi, ale aj profesionálnymi cyklistami. Veď keď sa obzrieme za posledným ročníkom, kde súťažilo 152 cyklistov, medzi nimi niektorí aj zo zahraničia, nedá sa nebyť vďačný a aj pyšný na to, akú prácu odvádza. Deviaty ročník výnimočne nemožerovala skúsená a skvelá Radka Mazáková Kovaľová, čo bola síce škoda, ale zase nám táto skutočnosť otvorila iné dvere. Nadviazali sme spoluprácu s Fit Family Rádiom a celým dňom nás sprevádzal skvelý moderátor Marek Liebe Láska. V takzvanom „depe“ na Smolníckom Tajchu alebo ak chcete na Jazere Úhorná, kde je štart aj cieľ celého preteku, sme sa vďaka nemu nielen, že nenudili, ale naozaj skvele bavili. Celé podujatie sa nieslo v dobročinnom duchu. Od začiatku sme deklarovali, že časť štartovného darujeme na obnovu budovy a sme vážne nesmierne radi, že sa nazbieralo celých 800 eur, ktorými sme mohli zbierku podporiť. Čo sa týka toho najzásadnejšieho a síce trate, musíme bohužiaľ priznať, že sa na našej strane stala veľká chyba, ktorá negatívne

ovplyvnila celé preteky. Preto sme sa rozhodli pre nasledujúci jubilejný ročník prizvať do tímu organizátorov Dušana Šimka, skúseného cyklopretekára, tiež Petra Antoša z fy Davorin.

Autor fotografií k MTB je Lucia Rusnáková

Najkrajšie a najoriginálnejšie ceny a medaile nám na každú športovú akciu tvoria v miestnej dielni Hodinky z dreva. Ich krásne výrobky si môžete pozrieť na stránkach hodinkyzdreva.sk

O starej tabakovej továrni

Autor fotografie: Stano Šiliga

Rozhovor so starostom obce Radoslavom Dlugošom

Tabaková továreň je bezpochyby z mnohých pohľadov jedným z najzaujímavejších objektov, ktoré v obci Smolník môžete nájsť. Fabrika bola jedinou v Európe, kde sa ručne šúľali cigáry a v dobrých časoch v nej pracovalo 800 ľudí. Bohužiaľ unikátna výroba cigár v Smolníku skončila v roku 2008. Zaujímalo nás, aký skrytý potenciál v budove vidí pán starosta Radoslav Dlugoš a tiež čo sa snažil s budovou od roku 2014, kedy bol prvýkrát zvolený do funkcie starostu, urobiť.

Keď ste nastupovali do funkcie, mali ste nejaký plán/víziu, čo s "tabačkou" urobiť?

Rozhodne áno. Úprimne, väčšinu vecí som si pri nástupe do funkcie predstavoval oveľa jednoduchšie, stretnutie s realitou bolo ťažké. Čo sa týka tabačky, samozrejme som mal víziu, že privedieme investora a s ním desiatky pracovných príležitostí.

Podarilo sa Vám rokovať s nejakým investorom?

Áno, napríklad v roku 2016 som rokoval s agentúrou Sario (Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu), s generálnym riaditeľom Robertom Šimončíkom. Spoločne sme došli k tomu ako postupovať a koho osloviť z fy Acierto Slovakia a následne sa riadili týmito pokynmi pri budovaní a realizovaní prípadnej práce v týchto objektoch.

Uvažovala niekedy obec o odkúpení?

V minulosti mi dali poslanci mandát na rokovanie s majiteľmi. Ktoré sa aj uskutočnili či už na SVK alebo v Čechách. Nastavili sme vlastné podmienky, dokonca sme si dali vypracovať aj indikatívne ponuky v jednotlivých bankových inštitúciách kde nám to vychádzalo dobre k spolufinancovaniu, lež tie rokovania ostali viackrát vo vzduchoprázdne pretože majitelia boli pracovne nedostupní a zaneprázdnení.

Aká je vízia s tabačkou dnes?

Hneď by som nadviazal na predchádzajúcu odpoveď a to v zmysle aby to občania pochopili, že mojou úlohou bolo rokovať s majiteľmi a pospájať podnikateľský sektor, umelecký sektor, ministerstvá a našu samosprávu. Komunikovali sa vízie pomalého spúšťania jednotlivých sektorov v rámci objektu Tabačky. Takže na stole je plán a komunikácia trebárs aj s majiteľmi košickej Tabačky a inými.

To znamená že má zmysel sa zaoberať objektom tabačky a jej využitia. Kde sme v druhom volebnom období pritiahol investora z Moravy, kde bola položená na stôl hotová vec. Žiaľ stretlo sa to na zastupiteľstve s nepochopením.

Priblížim, že som mal zaistený aj tzv. bussines plán a dohodnuté úrady a dohodu o príprave priestorov a presune z ponúknutých a presťahovania do nových a pripravených priestorov. Nepodarilo sa, ale stále to je živé a verím že s novými poslancami sa nám to podarí.

Festival 66 hodín 20.-23.7.2023

66 hodín hudby, divadla, umenia a ďalšieho

Do Smolníka dorazil tím ľudí, ktorí nás očaril svojou kreativitou, vkusom aj profesionalitou. Atmosféra, ktorú so sebou Festival priniesol, bola doslova dychvyrážajúca. Je pravda, že nejakú predstavu sme mali z nultého - skúšobného ročníka, ktorý prebehol už vlani. To, čo sme ale videli tento rok v starej Tabakovej továrni nás doslova nabilo pozitívnou energiou. Bolo to pre nás ako by sa historická budova Tabakovej továrne znova nadýchla. Vstupnou bránou prešli opäť stovky ľudí. Závodná jedáleň opäť praskala vo švíkoch, na nádvorí bolo počuť rušný šum. Nešlo o návrat výroby, ale o trojdňový festival pre celé rodiny, ktorý sa niesol v duchu spomienok aj na najslávnejšiu éru závodu. Výstavy, workshopy, divadelné predstavenia, koncerty rôznych žánrov zaplnili poschodia. Návštevníci, ktorých bolo za celé tri dni viac ako 800, našli v priestoroch možnosť sa aj ubytovať v stanovom mestečku. Organizátori však mysleli aj na sprievodné aktivity festivalu, ako pozorovanie hviezd, futbalový turnaj, či Ping Pong, zabezpečili zdieľané bicykle od firmy Antik. Ponuka kúpania na blízkom Tajchu, návšteva múzea a náučného chodníka patrili taktiež k zaujímavostiam, ktoré festivalníci využili. Šlo tak o vydarené podujatie.

Aj toto leto si budete môcť užiť 66 hodín plných umenia v priestoroch opustenej tabakovej továrne v Smolníku. Čakajú na Vás koncerty, divadlo, výstavy, diskusie a objavovanie okolia. Pripravte sa na kúpanie v Smolníckom Tajchu, prechádzky a túry po okolí aj nočné pozorovanie hviezd. To všetko zažijeme spolu 18. až 21. júla 2024 v Smolníku. Všetko, čo ste nestihli na festivale minulý rok a niekoľko noviniek, do Smolníka opäť prinesie tím Tabačka Kulturfabrik.

Autor fotografie: Vanda Winkler

Deň plný prekvapení 19.8.2023

Deň plný zábavy pre všetky naše detičky

Leto nám pomaly končí a my sa tešíme, ako každý rok na to, že budeme môcť spríjemniť miestnym deťom jeden z prázdninových dní. Oblúbené atrakcie, ktoré zaručene vykúzlia úsmevy na tvárach všetkých detí sa príliš nemenia. Radi plníme tie krásne detské priania, a preto sme už po niekoľkokrát pozvali na Smolnícky Tajch atrakcie, ako jazdu na koňoch, k dispozícii bolo aj maľovanie na tvár, koráľkovanie, skákací hrad, množstvo súťaží, ukážka vystúpenia Králičieho hopu a kúzelník Dodo, ktorý ohúril svojim umením nielen kúzliť, ale aj vyrábať z balónov krásne diela. Deti poctila aj naozaj výnimočná návšteva, ktorou bol vodník, ktorý žije priamo v samotnom Tajchu. Eso v rukáve sme však mali na záver schované my a spolu s našim spolkom dobrovoľných hasičov sme usporiadali penovú párty, ktorá naozaj stála za to. Každé dieťa dostalo za súťaženie odmenu. Deti mali možnosť ochutnať cukrovú vatú, k dispozícii bolo aj občerstvenie v bufete. Poďakovanie patrí všetkým zúčastneným, lebo bez nich by podujatie nemalo tú správnu atmosféru, veľké poďakovanie patrí aj sponzorom: Potraviný u Stanky, NK. Servis s.r.o., Potraviný Kollár s.r.o., Reštaurácia U Vodnára, združeniu FK OL Baník Smolník a všetkým dobrovoľníkom, zamestnancom obce za podporu akcie a aj za pomoc pri jej realizácii.

Autor fotografie: Lenka Sarossyová

SMOLNÍCKA jeseň

Autor fotografie: Stano Šiliga

Prázdninové leto nám síce rýchlo ubehlo, ale my vášniví hubári sme sa tejto jesene aj tak nemohli dočkať. Bohužiaľ, alebo chvála bohu sa život v obci nezastavil a my sme tak museli riešiť chod obce aj život v obci naďalej. Jednou z najzásadnejších jesenných udalostí, ktorá sa stala ešte v septembri na zastupiteľstve bolo určite schvaľovanie investičného úveru a prijatie kontokorentného úveru. Situácia, do ktorej sa obec dostala bola spôsobená tým, že niekoľko mesiacov po sebe nechodili podielové dane v záväznej výške a obec tak už prestala plniť záväzky voči iným inštitúciám,

napríklad aj voči Základnej škole. Mnoho miestnych rodín by mohlo neriešenie tejto situácie ekonomicky zasiahnuť. Obecné zastupiteľstvo tak schválilo investičný úver vo výške 70 000 eur aj kontokorent 48 000 eur. Treba však podotknúť a zdôrazniť, že obec nakoniec využila iba kontokorentnú rezervu a o úver vo výške 70 000 eur v banke nezažiadala. Bohužiaľ podielové dane nechodia od štátu v plnej výške nepretržite už od mája, a informácie o tom kedy a či vôbec dôjde zo strany štátu k náprave nie sú žiadne.

Autor fotografie: Stano Šiliga

Olympiáda SZZP

O streleckom dni a činnosti SZZP

Začiatok školského roka nebol kľúčom k uzamknutiu sezóny v našom srdci športu, kultúry a relaxu na Smolníckom Tajchu. Práve naopak. Teplé jesenné lúče sprevádzali veľké množstvo členov SZZP na už tradičnom Strelecko-zábavnom dni, ktorý zorganizovala s bravúrou miestna organizácia. Úsmevy na tvárach, vrúcne objatia starých priateľov, chutný guláš a samozrejme spomienky, boli odmenou všetkým, ktorí si prišli zmerať sily v 4 rôznych disciplínach - ako strelba so vzduchovky, kop na bránku, šípky a koly. Ako môžeme vidieť, pozitívna myseľ dokáže prekonať akékoľvek aj zdravotné prekážky.

SZZP je dlhoročná organizácia, ktorá vytvára podmienky starším, ale aj mladším ľuďom s rôznymi zdravotnými ťažkosťami žiť plnohodnotný spoločensko-športový život. Vďaka patrí našej miestnej predsedníčke pani Marienke Slovinskej a jej kolektívu.

Autor fotografie: Ivan Romančík

Katarínska odpustová slávnosť

26.11.2023

Symbolom Smolníka je aj rímsko-katolícky Kostol svätej Kataríny Alexandrijskej. Každoročne na počesť velebenia svätej Kataríny sa koná tradičná banícka omša. Tento rok ju celebrol DekanMgr. Jozef Fričovský. Členovia OZ baníckeho spolku Bratsvo Smolník a Smolnícka Huta. v tradičných baníckych uniformách povzdvihli jedinečnú atmosféru a noblesu svätej omše.

Autor Daniela Wenzelová Tlčimuková

Banícky deň

16.9.2023

Najočakávanejšia udalosť roka

História baníctva v Smolníku siaha až k prvej písomnej zmienke o vzniku našej obce. Vďaka tvrdej práci našich pradedov a dedov patrilo Smolník medzi bohaté kráľovské banské mestá Rakúska-Uhorska. Náročná práca pod zemou si preto zaslúži úctu a rešpekt. Už niekoľko desaťročí sa v septembri na počesť a oslavu ťažkej práce baníkov koná Banícky deň. Ešte počas fungovania prevádzky to bola trojdňová oslava, kde stovky baníkov si spoločne zašportovalo, vypilo, zabavilo

sa. Asi už len staršia generácia pozná slovo "vernostné" (finančná odmena baníkom), alebo si pamätá na najlepšie spišské párky. Na hádky kto viac vyťažil (bol úderníkom), ktoré aj tak skončili spolu pri vzájomnom objatí a pohárikú. Dnes nám ostali len spomienky. Z bane sa vyťažila posledná ruda v roku 1989, baníctvo v Smolníku zaniklo, no pripomínať si ho musíme aj chceme naďalej. Tradícia baníckeho dňa je naďalej živá.

Z archívu Aleny Šmigrovskej

Oslava dňa baníkov sa síce v priebehu desaťročí rôzne mení, podujatia už možno nie sú také veľkolepé a neprebiehajú už ani veľké hádky, ani zmierenia. Ale viete čo je na týchto oslavách vážne najkrajšie? Banícky deň je už jedna z mála akcií, ak nie jediná, ktorá nás všetkých spája. Na organizácii musí spolupracovať každý, od obce cez spolky, dobrovoľníci. Je to deň, ktorý si málokto nechá ujsť. Je to deň, ktorý vďaka historickému kontextu spája všetkých smolničianov naprieč generáciami.

Zdroj fotografií: www.smolnik.sk

Banícký deň je taká naša malá istota. Za desaťročia sa toho zmenilo naozaj mnoho. Zavreli sa bane, s úbytkom práce rapidne ubudlo aj obyvateľstvo a z honosného prívlastku kráľovské mestečko sa stalo smutné centrum hladovej doliny. No život v obci neutíchol. Okolie, história a bohaté tradície sú lákadlom pre mnohých turistov zo širokého okolia, ale aj zahraničia. V poslednom roku sa podarilo OZ Geotur otvoriť Expozíciu baníctva pod reštauráciou Alžbetin dom, sprístupniť vchodovú štôľňu od Obecného úradu, vďaka čomu došlo aj k odvlhčeniu a celkovej rekonštrukcii pivnice pod obecnou budovou a tiež uviesť do prevádzky náučný chodník na Rottenbergu.

Autor fotografií: Dida Raffesbergová

V sobotu 16. septembra 2023 pripravila obec Smolník v spolupráci s obcou Smolnícka Huta, miestnym baníckym spolkom bratstvom Smolník-Smolnícka Huta, spoločnosťou Lesy Smolník, s.r.o. a Reštauráciou Alžbetin dom, bohatý kultúrny program, v ktorom si určite prišli na svoje milovníci mažoretkového športu, folklóru, dychovej hudby, jazzu, country-rockového hudobného štýlu a pod. Odznali známe aj menej známe hity, ktoré strhli do tanca nejedného návštevníka tohto podujatia. O skvelé občerstvenie a nápoje sa postarala Reštaurácia Alžbetin dom, chutným gulášom a bohatou ponukou "snack baru". Svojou prítomnosťou poctili toto podujatie aj významní hostia ako prednosta Okresného úradu Gelnica Mgr. Peter Baloga, starosta obce Helcmanovce Tibor Theisz, starosta obce Stará Voda Ján Jarábek, prvý podpredseda Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska pán Ing. Norbert Werner.

Naše poďakovanie patrí všetkým účinkujúcim:

Mažoretky MK Diaz Prakovce, Detský folklórny súbor Barborka, Dychová hudba Seľanka, Peter Ondria - imitátor Louisa Armstronga, Kapela The Colt a Kapela Motýľ.

Veľká vďaka patrí starostovi obce Radoslavovi Dlužošovi, zamestnancom obecného úradu, miestnemu baníckemu spolku bratstvu Smolník-Smolnícka Huta, personálu Reštaurácie Alžbetin dom, spoločnosti Lesy Smolník, s.r.o., DHZO Smolník, sponzorom podujatia a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili o prípravu, skrášlenie, či samotnú realizáciu podujatia.

Veríme, že program, bol pre Vás hodnotným kultúrnym zážitkom a užili ste si ho naplno. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto významného podujatia a veríme že odkaz baníckeho remesla, tradície a kultúrneho dedičstva našej obce, ktorú pred 780. rokmi začali budovať ťažkou prácou práve baníci, ostanú naďalej zachované a podané ďalším generáciám.

Zdar Boh ! 🛠️

Deň úcty k starším 27.10.2023

Október mesiac úcty k starším

Každý mesiac v roku má svoje nenapodobiteľné čaro, svoj význam tak pre prírodu, ako aj pre nás ľudí. Príchod jesenných dní, sprevádzaný babím letom a rannými hmlami, je typický pre mesiac október, ktorý je venovaný úcte starším. Žiaden iný mesiac v roku starobu nevystihuje lepšie. Človek žne plody svojho života a práce, ohýba sa pod ťarchou rokov ako stromy pod ťarchou plodov, v tvári sa mu zračí pestrosť prežitého. Má v sebe múdrosť a zrelosť skúseností.

Ani my žiaci ZŠ s MŠ, sme nezabudli na svojich starkých a pripravili pre nich spoločné stretnutie s kultúrnym programom a želaním nech sa im aspoň na chvíľu vyrovnajú vrásky, vyhladia čelá a rozžiaria oči pri pohľade na nás, vnúčence. Z úcty a vďaky sme uvili symbolickú kytičku tanca, piesní a básničiek, v ktorých odzneli slová plné lásky k nim. Pripravili sme im aj drobné darčeky. Naši starkí nás odmenili potleskom a nám povedali, že sa im náš program páčil, že ich potešil.

Na záver sme starkým zaželeli veľa zdravia a veľa slnečných dní v jeseni života, urobili pre nás veľa a zaslúžia si našu pozornosť, lásku a úctu.

Autor: ZŠ s MŠ Smolník

Autor fotografie: Skrášlime spoločne Smolník

Zdroj fotografie: www.smolnik.sk

Skupina *Skrášlime spoločne Smolník* je iniciatívou viacerých mladých žien zo Smolníka, ktoré sa rozhodli vdychnúť nový život veciam o ktorých by už niekto povedal, že sú odpad. Naším cieľom je recyklovať použité materiály a aj vďaka sledovaniu nových trendov zviditeľniť a skrásiť našu obec. Naša aktivita je možná hlavne vďaka milým obyvateľom Smolníka, ktorý nám s radosťou poskytujú materiál a prostriedky na ďalšie tvorenie.

Horský beh Smolník

11.11.2023

9.ročník súťaže v horskom behu

HBS je naozaj beh, ktorý má príbeh. Za uplynulých 9.ročníkov rozhodne už nebude príbeh len jeden. Prečítajte si aký príbeh rozprávame my ...

„Jedného dňa za mnou prišli bratia Kovaľovci s tým, že radi behajú po miestnych kopcoch a chceli by v Smolníku usporiadať bežecké preteky,“ rozpráva mi starosta obce Radoslav Dlugoš, keď sa ho pýtam, ako sa tu vlastne preteky v horskom behu začali organizovať. V tom čase si asi ešte nikto nedokázal predstaviť do akej miery sa HBS rozrastie a že nás čaká ešte mnoho ďalších úspešných ročníkov. Ani sa nám nechce veriť, že ich je za nami už deväť.

Práve bratia Kovaľovci a spolu s nimi aj Radka Kovaľová sú oporné piliere, na ktorých stoja celé horské bežecké preteky. Ich optimistická energia rozžiari každé prípravu na preteky aj samotný HBS. A rozhovor so starostom práve týmto tvrdením aj uzatvárame: „Ide naozaj o výnimočných ľudí a môžeme byť vďační a šťastní, že s nimi spolupracujeme nielen na HBS, ale aj na MTB. Sú telom aj dušou športovci, rovnako ako mnoho z nás z FK OL, ale aj z celej obce. Veď celá športová história Smolníka je neuveriteľná. Kedysi športoval naozaj snáď každý, v lete od volejbalu, cez futbal, po turistiku a v zime zase od lyží cez bežky až po hokej. Asi preto nám tá spolupráca tak skvelo funguje.“

Krása novembrového termínu pretekov spočíva v tom, že nikdy nemôžete vedieť aké počasie Vás čaká. Za tie roky sme už videli asi skutočne všetko. Mali sme krásne slnečné počasie, dážď aj sneh, ale každé podmienky majú niečo do seba. Ročník 2023 sa konal nielen v magickom dátume - 11.11., ale bol tiež zahalený do tajomnej hmly, navyše s trochou blata v teréne. Na tvárach štyristo športovcov, ktorí sa HBS zúčastnili, by ste ale žiadne rozmazy počasia nespoznali. Široké úsmevy mali na tvári ako na štarte, tak v cieľi a to len dokonale dotváralo skvelú atmosféru celého ročníka 2023. Preteky sú vyhľadávané športovcami z celého Slovenska a tak nemá zmysel uvádzať v miestnych novinách mená víťazov vo všetkých kategóriách. Pre zaujímavosť ale uvedieme najrýchlejší čas na 11km trati, ktorý bol 49 minút a 59 sekúnd. Najrýchlejší čas na dlhej trati, ktorá meria 33 km, bol 2h 38min a 17s. Najstarší bežec mal 70 rokov. Naozaj úctihodné výkony, ale hodí sa poďakovať každému, kto sa na štart vôbec postavil. Bližšie informácie nájdete na stránke beh.vitalcity.sk

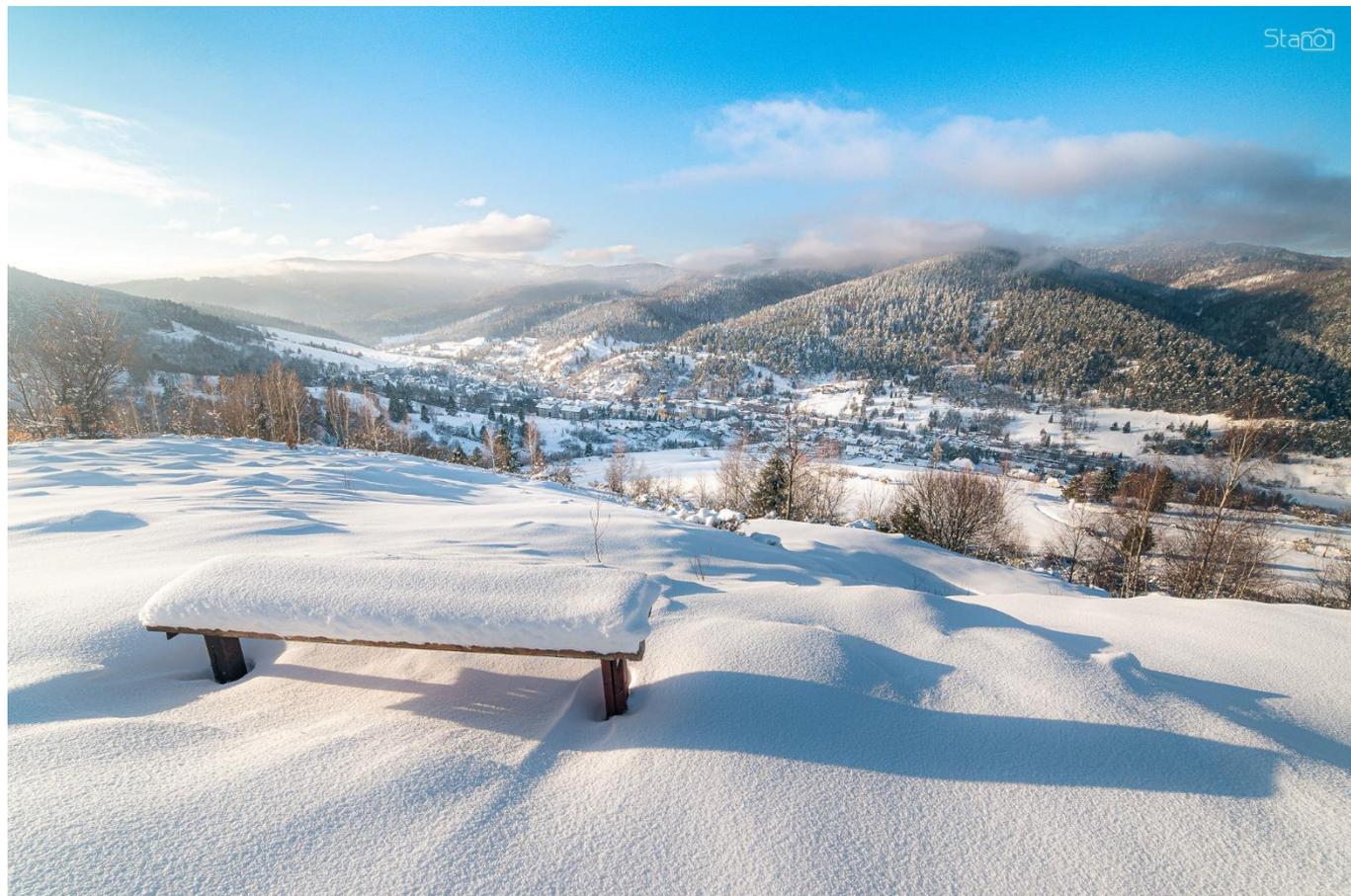
Ďakujeme tiež Reštaurácii Alžbetin dom za skvelé zázemie akcie, všetkým dobrovoľníkom, ktorí boli rozmiestnení na občerstvovačkách, ďakujeme za umožnenie nahliadnutia do múzea pod Alžbetou, skrátka každému kto s nami tvorí ten celok na to, aby to fungovalo. Tešíme sa o rok pri jubilejnom ročníku.

Použité fotografie sú z fb stránky VitalCity.sk - Najzdravšia športová výživa na trhu

SMOLNÍCKA

zima

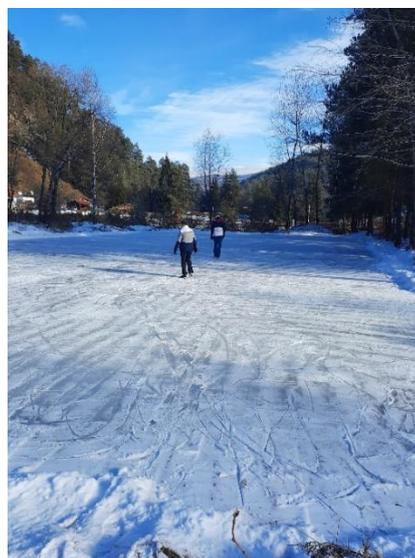

Autor fotografie: Stano Šiliga

Pani Zima nám zaklopala na dvere a nám sa uľavilo, že sa v obci nedejú žiadne zásadné zmeny a konečne neprežívame nič dramatické, ako v podstate po celý rok 2023. Mohli sme sa venovať zimným akciám, robiť si veľké plány na nadchádzajúci rok 2024 a tiež si užívať zimné radovánky. Ďakujeme obecným zamestnancom Jankovi a Otovi, že sme si mohli vďaka ich príprave klziska vedľa ihriska užiť trochu rodinnej pohody na korčuľoch. Sme vďační aj za prírodný ľad na Smolníckom Tajchu a dúfame, že zima ešte nepovedala posledné slovo a možno si ešte užijeme aj bežky a stavanie snehuliaka.¹

Autor fotografie: Janko Hvišč

¹ pozn. pod čiarou: v čase vydania novín to vyzerá, že pani Zima už svoje posledné slovo naozaj povedala

Stretnutie so Svätým Mikulášom

6.12.2023

„Nad Smolníkom večer tíško sadal,
pred Alžbetou už krdeľ detí čakal.
Cingilingiling zvonček vianočný zazvonil
a Mikulášovi cestu k deťom otvoril.
Neprišiel on veru sám,
anjelskú aj čertovskú pomoc si so sebou vzal.
Čarovné slovíčko Mikuláš vyslovil
a náš vianočný stromček sa krásne rozžiaril.
Dobry strýčko Mikuláško veru bol,
pre každého chlapčeka aj dievčatko sladké prevapko priniesol.
Deti si pekné básničky aj pesničky pripravili,
a Mikuláša veľmi potešili.,,“

Mikuláš aj tento rok prijal pozvanie od obecného úradu a zavítal do našej obce. Deti ho privítali v stredu 6.12.2023 pred Reštauráciou Alžbetin dom. Radosť, očakávanie aj prekvapenie, to všetko sa dalo čítať z tváričiek detí, ktoré prišli v hojnom počte a na návštevu Mikuláša sa veľmi tešili. Vôňa mikulášskeho alko aj nealko punču nám spríjemnila a dodala patričnú atmosféru. Malí aj veľkí si stretnutie s Mikulášom užili, prežili predvianočný mikulášsky podvečer a domov si odniesli určite pekný zážitok.

Vianočná besiedka a trhy

12.2023

Vianoce - sviatky radosti a pokoja

Každý z nás sa teší na príchod najkrajších sviatkov roka. Odhliadnuc od zbožnej úcty, ktorá im prináleží pre ich pôvod, berieme ich ako nádherný čas porozumenia a lásky k blížnemu. V tom dlhom rade dní celého roka je to čas, kedy ľudia zvyčajne majú k sebe bližšie. Otvárame svoje srdcia viac, ako inokedy. Navzájom si dávame dary, len netreba zabudnúť, že okrem hmotných darov sú aj dary nehmotné, na ktoré netreba mať žiadne peniaze a to sú: úsmev pre druhého, ochota pomôcť inému, milé slová, odpustenie, trpezlivosť. Nezabudnime, že kto z lásky niečo dáva, akoby dvakrát dával.

V tomto roku žiaci ZŠ a MŠ pripravili okrem vianočného programu aj burzu výrobkov tematicky spojenú s Vianocami. Každá trieda sa snažila vyrobiť tie najkrajšie výrobky. A veru bolo ich neúrekom, jeden krajší ako druhý. Z niektorých druhov bolo aj málo. Návštevníci odchádzali s plnými rukami. Veľmi nás to potešilo a zároveň to bola aj výzva do budúcnosti.

Po burze nasledoval kultúrny program. Programom nás sprevádzali Sofia Fedoršová a Bystrík Kovalič, žiaci 5.ročníka. Vystúpenie začalo vianočnými koledami, ktoré zaspievali žiaci a žiačky 5.až 8. ročníka. Svojím vystúpením sa pochválili aj deti MŠ. Viac ako hodinu kultúrnou sálou zneli recitácie, piesne a hudba doprevádzala aj tanečné vystúpenia. Do programu sa zapojili všetky triedy.

Obecenstvo na záver odmenilo všetkých účinkujúcich potleskom. Všetci sme odchádzali naplnení radosťou z blížiacich sa vianočných sviatkov.

Autor: ZŠ s MŠ Smolník

Občianské združenia a organizácie pôsobiace v našej obci

Lesy Smolník, s.r.o.

Spoločnosť Lesy Smolník, s.r.o. obhospodaruje lesné pozemky vo vlastníctve obce Smolník od roku 1993, kedy obec prevzala svoj majetok v rámci reštitúcie od štátnych lesov. Spoločnosť do roku 2007 fungovala ako príspevková organizácia obce, odvtedy je registrovaná ako spoločnosť s ručením obmedzeným so 100% účasťou obce. Celková plocha lesných porastov ktorú obhospodarujeme 1676,14 ha, z toho hospodárskych lesov máme 1546,20 ha a ochranných 129,94 ha.

Rok 2023 bol prvým rokom platnosti Plánu starostlivosti o les LC Smolník, obhospodarovateľ Lesy Smolník, s.r.o. pre roky 2023 -2032 / ďalej PSoL/, v ktorom nastalo k zníženiu celkového objemu ťažieb oproti minulému decéniu o 17%. Celkový objem ťažieb podľa PSoL je 64539 m³ z toho ihličnatá ťažba predstavuje 48905 m³ a listnatá ťažba predstavuje 15634 m³. Ťažba obnovná je plánovaná v objeme 54 466 m³ na obnovnej ploche 100,80 ha. Ťažba výchovná do 50 rokov je plánovaná v objeme 8923 m³ na ploche 537,07 ha. Ťažba výchovná nad 50 rokov je plánovaná v objeme 1150 m³ na ploche 47,18 ha. V štruktúre ťažieb došlo k zvýšeniu podielu výchovných ťažieb v novom decéniu o 106%. Prečistky sú plánované na ploche 255,18 ha. Spoločnosť v súvislosti so starostlivosťou o les zamestnáva 5 technicko-hospodárskych pracovníkov, 2 robotníkov údržbárov, 2 robotníkov na sezónne práce.

V roku 2023 sme vyťažili 4754 m³ drevnej hmoty, čo predstavuje 73,66% bilancovaného etátu za jeden rok je možné vyťažiť 6454 m³. A to v štruktúre bilancovaného predpisu vid' tabuľka: obnovná ťažba 4230,82 m³ čo je 77,68 %, výchovná ťažba do 50 r. 443,19 m³ čo je 49,67% a výchovná ťažba nad 50 r. sme vykonali 79,99 m³ čo predstavuje 69,56% bilancovaného etátu. Náhodná ťažba, t.j. kalamita spôsobená prevažne vetrom a podkôrným hmyzom z celkového objemu predstavovala 1664 m³ čo je 35%. Po vykonanej ťažbe bola vykonaná tzv. hygiena lesa, ktorá pozostávala z uhadzovania haluziny a vychystania poťažbových zvyškov na ploche 11,04 ha v objeme 2446 m³. Prečistky sme v roku 2023 vykonali na ploche 31,39 ha, bilancované plnenie na 123%.

PSOL	2023-2032	plán m ³ 2023-2032	bilanc. plán m ³ na 1rok	m ³ 2023	%plnenia 2023
Obnovná ťažba	OT	54466	5446,6	4230,82	77,68
vých. ťažba do 50r	VT do 50r.	8923	892,3	443,19	49,67
vých. ťažba nad 50r	VT nad 50r.	1150	115	79,99	69,56
	Celkom	64539	6453,9	4754	73,66

V jarnom období sme vykonali zalesňovanie na ploche 3,20 ha na ktoré sme použili 13 700 ks sadeníc, ktoré rešpektujú modely hospodárenia v lese a to 7000 ks buka, 2500 ks smrekovca a 4200 ks jedle. V letných mesiacoch bola vykonaná ochrana proti burine OPB vyžínaním na ploche 5,25 ha. Ochrana proti ohryzaniu zverou OPZ bolo v roku 2023 vykonané na ploche 31,39 ha. V roku 2023 vo vlastnej réžii bolo vykonané kosenie okolo cestného telesa odvozných ciest Stará dolina – Nová Chata a Majetky - Aker v dĺžke 4100 m a 3100m, vyrezávanie náletových drevín okolo ciest a chodníkov v lokalitách Aker, Majury v dĺžke cca 3 km. Zároveň sme zlikvidovali 4 staré oplôtky – mechanická ochrana proti ohryzu zverou v dĺžke cca 1200 m. Opravy ciest z dôvodu privalových dažďov a výroba svažníc z dôvodu sprístupnenia porastov boli vykonané v lokalitách Schloss, Stará dolina a úprava skladu Majetky Aker.

Lesy Smolník, s.r.o. naďalej ponúkajú možnosť samovýroby palivového dreva a to v porastoch po vykonaní prečistiek, alebo vychystania poťažbových zvyškov po realizácii ťažieb. V roku 2023 bolo v samovýrobe realizovaných predovšetkým pre potreby občanov Smolníka cca 892 m³ dreva. Povolenia na samovýrobu je možné získať v spoločnosti Lesy Smolník, s.r.o. u OLH a vedúcich lesných obvodov.

Poskytujeme aj ubytovacie služby v zariadeniach Nová chata a Pastiereň prevažne v letných mesiacoch s možnosťou turistiky do blízkeho a vzdialenejšieho okolia.

V priebehu roka 2007 došlo k zlúčeniu spoločnosti Alžbetin dom spol. s.r.o. so spoločnosťou Lesy Smolník, s.r.o.. Prevádzka Alžbetin dom poskytuje stravovacie služby, usporadúva oslavy narodenín, menšie posedenia, svadby, kary, plesy a Horský beh Smolník. Poskytujeme stravu pre dôchodcov s možnosťou dovozu až domov pre tých, ktorým to zdravotné dôvody nedovoľujú. Počet vydaných stravných jednotiek v roku 2023 je cca 18000. Snažíme sa, aby služby poskytované v prevádzke Alžbetin dom, boli na čo najvyššej úrovni, tak aby robili dobré meno nielen spoločnosti ale aj celej obci medzi obyvateľmi regiónu.

Autor: Lesy Smolník, s.r.o.

Autor fotografie: Ondrej Novotný

FK OL Baník Smolník

Sme občianske združenie, ktoré pôvodne vzniklo za účelom obnovenia futbalu v obci. Je pravda, že v našich očiach má Smolnícky Tajch, ale aj Smolník a jeho okolie obrovský potenciál pre rozvoj turizmu a tým aj prínos pre celú obec. Preto sa v súčasnosti snažíme robiť maximum pre rozvoj cestovného ruchu, zviditeľnenie obce, skrášlenie obce bez nároku na odmenu, bez dotácií obce a v našom voľnom čase. Prenajali sme si budovu bufetu na Smolníckom Tajchu, pričom zisky, ktoré prevádzkovanie bufetu produkuje nikdy neslúžili na financovanie členov FK OL. Okrem bežných výdavkov, ako sú napríklad mzdy brigádnikov, sme najväčšiu časť príjmov venovali na opravu izieb bufetu, ktorý bohužiaľ 2. mája zhorel. Uvedené čiastky v tabuľke sú orientačné, niektoré položky boli darované našimi sponzormi. Horné dve izby boli opravené a do dolných dvoch sme nanosili materiál na opravu. Celkovo sme teda prišli minimálne o 13-tisíc eur.

Po požiari budovy sme tak prirodzene chceli byť obci maximálne nápomocní. Po tom, čo obec založila transparentný účet sme sa rozhodli založiť ešte zbierku na webovej platforme donio.sk a účet tak podporiť. Sme radi, že sa nám spoločne podarilo vyzbierať 7 768,19 €. Transparentný účet je stále aktívny na odkaze:

Položka	Hodnota
3ks ohrievače	180 €
2ks postele - masív	660 €
2ks svetelné rampy na mieru	500 €
2ks prístelok	60 €
posteľná bielizeň	400 €
vankúše	200 €
deky	50 €
podsedáky	20 €
periny	160 €
4ks matrace (200x90x15)	600 €
plávajúca podlaha (m ²)	100 €
elektroinštalácia	8700 €
materiál na rekonštrukciu	1900,- €

<https://ib.vub.sk/pch/transparentne-ucty?iban=SK8602000000004782154853>

PAY by square

na to ich podať do iných výziev.

V roku 2023 sme boli súčasťou športových i kultúrnych podujatí – napríklad MTB, HBS, ale aj Tajch Tagu, kde sme zorganizovali prvý beachvolejbalový turnaj. Celoročne sa snažíme čo najlepšie starať o Tajch aj jeho okolie. Podieľame sa na kosení, celú letnú sezónu zbierame na jazere odpad a chystáme ho na zvoz, na zimné športy sme zakúpili bránky a zaistili umelé osvetlenie. Tiež sa spolu s dobrovoľníkmi snažíme opraviť čo je v našich silách, viď foto oprava strechy pódia pred Tajch Tagom. Kus práce v opravách odviezol aj Štěvo Brutovský a jeho firma, ktorí opravili mnoho lavičiek a vyrobili krásne vstupy do vody. Tiež sa snažíme aktívne zapájať do rôznych výziev a vytvárame vlastné projekty. Väčšinou sa jedná o projekty, ktoré majú za úlohu zvýšenie atraktivity obce pre turistov. Aj keď nie každý projekt je vybraný na realizáciu, vždy hľadáme ďalšie príležitosti

A pretože nechceme zabúdať na to naše športové srdce, samozrejme, že veľmi radi organizujeme rôzne turnaje. K tradičným Vianočným turnajom, v lete pribudol aj jeden beach volejbalový turnaj.

Veríme, že sa nám z organizačného hľadiska všetky turnaje podarili a naozaj najväčšiu radosť nám robí novo otvorený stolnotenisový krúžok pre deti, ktorý „sa upiekol“ práve na záverečnom vianočnom turnaji. Podrobné výsledky turnajov aj fotogalérie si môžete pozrieť na facebookovej stránke FK OL BANÍK Smolník.

Stolnotenisový krúžok sa koná každý piatok v telocvični
ZŠ Smolník od 17:00 hod.

Občianské združenie GeoTour

Podporujeme rozvoj Smolníka prezentovaním historického baníctva

Rok 2023 bol štvrtým rokom pôsobenia oz GeoTour v Smolníku. Patril k najkomplikovanejším, cez to všetko nadviazal na predchádzajúce úspešné roky. Ťažkosti vyplynuli z nedostatku financií, keď združenie nezískalo finančnú podporu na podaný rozvojový projekt. Finančne GeoTour a jeho aktivity podporil, tak ako každý rok Envirogaz, a.s. Po vyčerpaní vlastných zdrojov pristúpil GeoTour k zvýšeniu poplatkov za vstupy do Smolníckeho múzea v objekte Reštaurácie Alžbeta a do návštevnjej, ručne kresanej štôlne František (Dolná štôlna). Pracovné výkony členov oz GeoTour a podporovateľov z obce Smolník, ktorí sa podieľali na prácach spojených so zveľaďovaním obce prostredníctvom rozvoja turizmu, boli vykonávané bez nároku na odmenu, prípadne nečlenovia občianskeho združenia boli odmenení len symbolickými čiastkami.

Po prvýkrát došlo k spolupráci oz GeoTour s mladšou časťou Baníckeho spolku Bratstvo Smolník - Smolnícka Huta, čo sa stretlo s priaznivým ohlasom na oboch stranách a oz GeoTour sa teší na rozšírenie vzájomných vzťahov.

Aktivity oz GeoTour v roku 2023:

Chodník Rotenberg:

- Úpravy na chodníku v stúpaní pred vstupom do štôlne František (Dolná štôlna)
- Úpravy a príprava štôlne Michal (Horná štôlna) na jej sprístupnenie, uzavretie vstupu do štôlne mrežami, úprava terénu, Prechodom na hornú časť chodníka Rotenberg sa vytvorila nová časť chodníka určená náročným geoturistom:

Od štôlne František, ku štôlni Michal - od štôlne Michal ku hornej časti chodníka Rotenberg najstarším artefaktom povrchového dobývania zlata, striebra a medi na Rotenbergu v 14. storočí, až ku kóte kopca Rotenberg.

Štôlna Michal bola po kontrolnom fárani v lete 2023 sprístupnená verejnosti. Z dôvodov nedostatku sprievodcov v štôlnach, je prístup do štôlne Michal (Hornej štôlne) obmedzený. Horná štôlna bude až do vyriešenia nedostatku sprievodcov sprístupnená iba vopred ohláseným hromadným návštevnám.

- Turistické značenie chodníka Rotenberg so začiatkom na námestí obce
- Na nádvorí Infodomu boli inštalované banské vozíky, ktoré sme získali od manažmentov zavretých baní. Po úprave terénu pred Infodomom, boli banské koľajnice položené na historické pražce – šlipre pomocou šinovcov a zvarov. Zatiaľ je vystavený banský vozík na dopravu rudy a hlušiny a vozík na dopravu nafty do banských lokomotív – gebuska. V blízkej budúcnosti by sme chceli získať a vystaviť aj vozík na prepravu dlhých predmetov, dreva, TH výstuže a podobne – tzv. klaničiak.
- Vytvorenie štyroch krátkych filmov snímaných z dronu prelietajúcim nad centrom obce, Infodomom a geoturistickým náučným chodníkom Rotenberg.

Smolnícke múzeum:

Pôvodnú expozíciu historického baníctva v podzemí „Alžbetky“ sme vzhľadom na rozsah tém a na charakter zbierok, ako aj na ďalšie zámery rozvoja turizmu v obci, povýšili na múzeum a po konzultáciách so starostom obce R. Dlugošom bol zvolený názov „Smolnícke múzeum“.

- Pre vstup do Smolníckeho múzea sme využili dlhodobu zavalenú podzemnú chodbu, ktorá vedie od cesty druhej triedy 549, oproti Obecnému úradu, do podzemných priestorov Smolníckeho múzea v objekte Reštaurácia Alžbeta. Prístupovú chodbu sme vyčistili, vyrovnali jej počvu, vykonali drobné úpravy bočných stien chodby, a v jej závere - pod vstupom do priestorov múzea, sme osadili schody. Trvanlivosť prístupovej chodby sme dosiahli tým, že schody sú vyrobené z ocele a stupnice a madlá z dubového dreva. Prístupovú chodbu sme tesne pred schodami zabezpečili druhými mrežami. Nad schodami, už v priestoroch múzea, sme vybudovali pokračovanie lezného oddelenia pre dosiahnutie efektu pre vstupujúceho návštevníka, že vstúpil do otvorených banských priestorov banským komínom. Prístupová chodba slúži aj ako vetracie podzemné dielo pre priestory múzea.

- Funkčný model Cementačného zariadenia je novou dominantou v expozícii „Alchýmia, Cementácia“. Funkčný model je vyrobený podľa vystaveného exponátu v Multicentre v Spišskej Novej Vsi, ktorý im bol prepožičaný Baníckym múzeom Gelnica. Nami vyrobený model je funkčný a doplnený o strešnú konštrukciu baráku nad cementačným zariadením Kolobeh cementačnej vody v cementačnom zariadení dáva návštevníkovi ucelenú predstavu výroby cementačného kalu v takomto zariadení. Cementačné zariadenie je vyrobené z agátového dreva, strešná konštrukcia baráku nad cementačným zariadením je z dubového dreva a starých pažín z jednej zo smolníckych baní.
- V expozícii „Historické baníctvo“, v centrálnej miestnosti múzea, boli vytvorené tri nové samostatné časti expozície: Dioráma „Horizontálna doprava aj s behačom vychádzajúcim zo štôlne s uhorským huntom“ a voľne stojace exponáty banský fúrik vyrobeným podľa návodu Agricolu zo 16. storočia a železný banský vozík z konca 19. storočia zapožičaným obcou Štós. Druhou novou samostatnou časťou expozície je „Vertikálna doprava rudy a baníkov medzi pracovnými komorami, reprezentujúca 16. – 17. storočie“. Vyrobené a vystavené sú mechy na dopravu rudy a vody, rebríky. Modely sú vyrobené podľa návodov uvedených v Agricolovom diele De Re Metalica zo 16. storočia. Treťou novou samostatnou expozíciou je ukážka použitia želiezka a kladiva v 16. – 17. storočí pri drobení a obohacovaní vyťaženej rudniny modelom dobového baníka. Jednou z dominant v tejto miestnosti je aj figurína oblečená do slávnostnej rovnošaty banského majstra v Jáchymove zo 16. storočia, podľa drevorytu K. Tomana.
- Jednotlivé expozície boli doplnené súbormi dvojrozmerných panelov objasňujúcimi používané technológie vo vystavovaných exponátoch a stav baníctva v 17. a 18. storočí v Smolníku.
- V roku 2023 bola vytvorená úplne nová expozícia v priestoroch vstupu podzemnou prístupovou chodbou do múzea, ktorá čaká na svoje dokončenie.

Poďakovanie

Týmto by sme chceli vyjadriť poďakovanie občanom Smolníka, ktorí s nami spolupracovali a zapojili sa do zviditeľnenia obce v oblasti geoturizmu a banského turizmu.

V rámci aktivity „Geoturistický náučný chodník Rotenberg“ to boli : páni Ján Hvišč a Ferko Ridzoň

V rámci aktivity „Smolnícke múzeum“: pán Ferko Ridzoň, pani Emília Hviščová a pán Hubert Franko.

Ďakujeme mladým Košičanom Adamovi a Alešovi Hvizdákovcom pri spracovaní a prezentovaní informačných technológií v Smolníckom múzeu.

Ďakujem svojim kolegom, ktorí sa podieľali na výrobe exponátov, sprístupnení podzemnej chodby, sprevádzkovaní štôlne Michal (Hornej Štôlne) a na úpravách na Geoturistickom náučnom chodníku Rotenberg. V roku 2023 to boli predovšetkým páni Ladislav Macko, Ferko Ridzoň, Jaro Gerhart a Ivan Krajník.

Prof. Pavol Rybár

Predseda oz GeoTour

Autor projektu Geoturistický náučný chodník Rotenberg

Kurátor výstavy v Smolníckom múzeu

Kontakty:

Sprievodca múzeom: Ladislav Macko mobil: 0905814124

Sprievodca štôľňami: Jaroslav Gerhart mobil: 0905547160

Sprievodca Geoturistickým náučným chodníkom (na osobitné vyžiadanie skupinami návštevníkov): Pavol Rybár mobil: 0903800490

Objednávka a písomné dojednanie podrobností súvisiacich s hromadnými návštevami múzea, baní a geoturistického chodníka Rotenberg: info@geoturizmus.sk

Kalendár podujatí a akcií na rok 2024

Január		Február		Marec		Apríl		Máj		Jun	
so	27	so	10	pi	8	so	6	str	1	so	1/8
Taviangová zabýjčka		Reprezentačný ples obce Smolník		MDŽ		Druhé kolo prezidentských volieb		Poklona sv. Jozefovi robotníkovi		Uhornianska muška	
				Deň vody		Zahájenie rybárskej sezóny		Florián - prehliadka hasičskej techniky (škola)		Deň otcov	
				pi		ut		pi		ne	
				Prvé kolo prezidentských volieb		Deň Zeme		Deň matiek		Rozlúčka s deviatkami	
				so		po		ne		str	
				Volejbalový turnaj				Deň detí		Tajch Tag + diaco	
				so				pi		so	
								SMOL-BEER FEST		Odpustová slávnosť - Šišoška kaplnka	
								pi - so		pi - so	
Júl		August		September		Oktober		November		December	
1.7.-5.7.		ne		štv		po		so		so	
Tábor mladého hasiča Stará voda		Odpust pri kaplnke Marie Snežnej		Stretecko-športový deň SZZP		Pokrov Presvätej Bohorodičky (pravoslavný odpust)		HBS Smolník		Mikuláš a Vianočné trhy	
so		so		so		pi		so		pi	
13		24		14		18		23		13	
MTB		Rozlúčka s letom+beach volejbal		Baničský deň		Deň úcty k starším		Baničká Katarínská zábava		Vianočná besiedka a Vianočné trhy detí	
AKC - denný tábor Ichlys				Pamiatka posvätenia chrámu, Bergopfer				Katarínská sv. omša		Volejbalový turnaj	
								ne		ne	
										Pingpongový turnaj	
										so	

Práce v obci

Sezónne práce v obci sú tak trochu nikdy nekončiaci príbeh. Keď na jednom konci obce začneme, než dôjdeme na druhý, väčšinou môžeme začať znova od začiatku a je jedno či sa práve jedná o kosenie trávy, hrabanie lístia alebo odpratávanie snehu. Za práce v obci sú zodpovední traja stáli zamestnanci, ku ktorým je po celý rok priradených niekoľko pracovníkov, ktorí využívajú dotačné programy z úradu práce. Každý nezamestnaný, ktorý spĺňa podmienky a chcel by v obci pracovať, je u nás vítaný. Nesmieme ešte zabudnúť na to, že v minulom roku nám prácu veľmi uľahčoval obecný traktor, ktorý sme získali vďaka veľkému projektu ku kompostovisku.

Autor fotografii: Janko Hvišć

Na záver

V závere by sme chceli predovšetkým poďakovať tým zamestnancom obce, ktorí často pracujú nad rámec svojich pracovných povinností, pretože vedia, že taká práca na obecnom úrade jednoducho je. Že „niekto“ musí zastaviť vodu, ktorá tečie prúdom po ulici, aj keď je sobota, že „niekto“ musí zverejniť oznam, aj keď je už po pracovnej dobe. Vieme, že to nie je samozrejmosť a nesmierne si týchto zamestnancov vážime. Ďakujeme aj každému, kto sa čímkoľvek reálne pričínal o to, aby sa nám v Smolníku žilo lepšie. Ďakujeme skupine Skrášlime spoločne Smolník, ktorá sa celoročne stará o krásnu výzdobu obce, vrátane rôznych obecných akcií, ale aj Jankovi a Milke Hviščovým, ktorí to robili dlhé roky pred nimi. Ďakujeme každému, kto organizoval akékoľvek podujatie v minulom roku a tiež každému z Vás, ktorí ste prišli ako dobrovoľníci, alebo vy, ktorí ste akcie prišli podporiť svojou účasťou. Vy ste tá komunita ľudí, ktorí udržiujú v Smolníku život!

Náš rok 2023 v číslach

1. Dokončili sme projekt „Kompostovisko“ – dotácie obci 228 000,- €. Kompostovisko spracuje 80 až 100 ton biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.
2. Reštaurácia Alžbetin dom zorganizovala 61 akcií a uvarila pre Vás 17 434 obedov.
3. Obec usporiadala, alebo spolupracovala na 10 akciách a podujatiach.
4. V roku 2023 mal Smolník 938 obyvateľov, narodilo sa 5 detí a navždy nás opustilo 16 občanov.
5. V roku 2023 navštevovalo ZŠ Smolník 106 detí, do MŠ chodilo 21 detí.
6. Spoločne s FK OL Baník Smolník sa podarilo vyzbierať 7 768,19 € na obnovu bufetu.

Autor fotografie: Stano Šiliga